

Riktlinjer för avgifter och ersättningar vid insatser enligt LSS

Innehållsförteckning

Rätten att ta ut avgifter vid insats enligt LSS.....	2
Insatser som beviljas jämlikt Socialtjänstlagen (SoL) och Hälso- och sjukvårdslagen (HSL).....	2
Allmänt om uttag av avgift inom LSS	2
Avgifter vid insatser beslutade jämlikt LSS	3
LSS § 9 p 1, rådgivning och personligt stöd	3
LSS § 9 p 2, personlig assistans.....	3
LSS § 9 p 3, ledsagarservice.....	3
LSS § 9 p 4, kontaktperson	3
LSS § 9 p 5, avlösarservice i hemmet.....	4
LSS § 9 p 6, korttidsvistelse utanför det egna hemmet; i korttidshem, stödfamilj eller på läger4	
LSS § 9 p 7. Korttidstillsyn för skolungdom över 12 år utanför det egna hemmet i anslutning till skoldagen samt under lov (förlängd skolomsorg motsvarande fritidshemsvistelse).....	4
LSS § 9 p 8. Boende i familjehem eller bostad med särskild service för barn eller ungdomar som behöver bo utanför föräldrahemmet.....	5
Ungdom över 18 år utan inkomst	5
Ungdom över 18 år med inkomst.....	5
LSS § 9 p 9. Bostad med särskild service för vuxna eller annan särskilt anpassad bostad för vuxna	5
Hyra i bostad med särskild service.....	6
Kost i boende med särskild service.....	6
LSS § 9 p 10, daglig verksamhet för personer i yrkesverksam ålder som saknar förvärvsarbete och inte utbildar sig.....	6
Resor	6
Restaurangbesök, entrébiljett m.m.	7
Debitering.....	7

Diarienummer: KLK 2019/557
Fastställt den: 2019-10-28 § 247
Fastställt av: Kommunfullmäktige
För revidering ansvarar: Kommunfullmäktige
För uppföljning ansvarar: Omsorgsnämnden
Dokumentet gäller för: Omsorgsnämnden
Giltighetsperiod: 2020-01-01 tillsvidare
Ersätter: Omsorgsnämnden 1996-05-29 § 71
Kommunal författningssamling: Avgifter och taxor
Antagen:

Rätten att ta ut avgifter vid insats enligt LSS

Insatser enligt Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade¹, LSS, är i princip avgiftsfria. De undantag som finns läggs fast i LSS² och Förordningen³ om stöd och service till vissa funktionshindrade.

I anslutning till en insats beslutad jämlikt LSS § 9 punkterna 1-10, har kommunen möjlighet att ta ut skäliga avgifter för bostad, mat, resor, fritidsverksamhet och kulturella aktiviteter. Avgifterna måste vara skäliga och får inte överstiga kommunens självkostnader⁴. Kommunen ska även se till att den enskilde får behålla tillräckliga medel för sina personliga behov. Den enskilde ska ha kvar tillräckligt med pengar för till exempel, mat, kläder, tandvård, sjukvård, fritid, förbrukningsvaror, husgeråd, hushållsel och telefon⁵. Enligt § 20 LSS är föräldrar skyldiga att i skälig utsträckning bidra till kommunens omkostnader för omvårdnaden när deras barn under 18 år vårdas i ett annat hem än det egna.

Insatser som beviljas jämlikt Socialtjänstlagen (SoL) och Hälso- och sjukvårdslagen (HSL)

Dessa riktlinjer hänvisar vid flera ställen till dokumentet ”Riktlinjer för avgiftsbehandling inom omsorgsförvaltningen i Hässleholms kommun för insatser beslutade jämlikt Socialtjänstlagen och Hälso- och sjukvårdslagen”. De hänvisningar som görs till detta dokument avser företrädesvis de bestämmelser i Socialtjänstlagens 8 kap som reglerar minimibelopp, avgiftsutrymme och högkostnadsskydd när insatser beslutas om jämlikt SoL. När det gäller kostavgifter, vilka inte beslutas om jämlikt SoL, får dessa inte vara så höga att de inkräktar på minimibeloppet, vilket bl a omfattar ovan nämnda poster för personliga behov. I de fall det behövs genomför därför omsorgsförvaltningen en individuell beräkning av avgifterna enligt SoL:s bestämmelser. I dessa fall kommer en inkomstblankett att skickas till brukarna som sedan erhåller ett avgiftsbeslut. Där framgår hur inkomsten beräknas, hur stort förbehållsbeloppet och avgiftsutrymmet är samt hur stor avgiften är. Alla insatser som av kommunen beviljas jämlikt Socialtjänstlagen och Hälso- och sjukvårdslagen debiteras enligt nämnda dokument.

Allmänt om uttag av avgift inom LSS

Kommunen får ta ut avgift av den som har hel allmän ålderspension, hel sjukersättning, hel aktivitetsersättning eller annan inkomst av motsvarande storlek⁶.

¹ 1993:387

² 18-20 §§

³ 1993:1090 5-6 §§

⁴ § 19 LSS

⁵ § 19 LSS

⁶ 19 § LSS

Annan inkomst av motsvarande storlek kan exempelvis vara arbetsinkomst, sjukpenning eller kapitalinkomster. Det kan också vara en kombination av olika slags inkomster som sammantaget är av den storlek som ovan angetts.

Kommunen får ta ut en ersättning av föräldrar till barn under 18 år när deras barn får vård i ett annat hem än det egna med stöd av LSS.⁷ Föräldrar har enligt föräldrabalken underhållsskyldighet för sina barn och är försörjningsskyldiga till dess barnet fyller 18 år eller så länge barnet går i skola, dock längst till barnet fyller 21 år. När barn placeras i av kommunen ordnat boende är de skyldiga att bidra till barnets placering.

Avgifter vid insatser beslutade jämlikt LSS

Avgifterna nedan är samtliga knutna till prisbasbeloppet och presenteras i separat dokument.

LSS § 9 p 1, rådgivning och personligt stöd

Insatsen utförs utan avgift.

LSS § 9 p 2, personlig assistans

Insatsen utförs utan avgift.

Av den som beviljats assistansersättning enligt Socialförsäkringsbalken⁸ av Försäkringskassan får kommunen ta ut avgift för personlig assistans⁹. Avgiften får inte vara högre än den assistansersättning som beviljats av Försäkringskassan. Försäkringskassan kan, i de fall kommunen är den instans som utför assistansen, besluta att betala ut ersättningen direkt till kommunen.¹⁰ Om assistansen utförs av annat assistansbolag utfärdar brukaren fullmakt åt assistansbolaget att erhålla assistansersättningen.

LSS § 9 p 3, ledsagarservice

Insatsen utförs utan avgift.

LSS § 9 p 4, kontaktperson

Insatsen utförs utan avgift.

⁷ § 9 punkt 8

⁸ SFB 51 kap

⁹ 18 § LSS

¹⁰ 51 kap 17 § SFB

LSS § 9 p 5, avlösarservice i hemmet

Insatsen utförs utan avgift.

LSS § 9 p 6, korttidsvistelse utanför det egna hemmet; i korttidshem, stödfamilj eller på läger

Insatsen utförs utan avgift.

Resor till och från verksamheten betalas av brukaren/vårdnadshavaren. Resor mellan verksamheten och skola betalas av omsorgsförvaltningen. Om inte annat avtalats med privat utförare som verkställer beslutet, debiteras kost enligt de beräkningar som Konsumentverket varje år genomför när det gäller råvarorna för maten och som presenteras på deras hemsida eller i skriften "Koll på pengarna".

Följande åldersgruppers genomsnitt av matkostnaderna räknas fram, 6 mån-5 år, 6-13 år, 14-17 år samt 18-60 år. Den framräknade matkostnaden per dag fördelas därefter enligt Konsumentverkets Rapport¹¹ Skäliga levnadskostnader: Frukost 20 %, Lunch (dagens huvudmål) 35 %, kvällsmat 30 % och mellanmål 15 % av dagens matkostnader.

Vid lägervistelse debiteras brukaren separat för materiel till hobbyverksamhet etc om inget annat avtalats med privat utförare.

Föräldrarna/vårdnadshavarna faktureras tills brukaren fyllt 18 år men därefter faktureras brukaren.

LSS § 9 p 7. Korttidstillsyn för skolungdom över 12 år utanför det egna hemmet i anslutning till skoldagen samt under lov (förlängd skolomsorg motsvarande fritidshemsvistelse)

Insatsen utförs utan avgift.

Resor mellan bostaden och verksamheten betalas av brukaren/vårdnadshavaren. Resor mellan korttidstillsynen och skolan bekostas av omsorgsförvaltningen. Avgift för kost debiteras med samma belopp som under förra punkten.

¹¹ 2007:11

LSS § 9 p 8. Boende i familjehem eller bostad med särskild service för barn eller ungdomar som behöver bo utanför föräldrahemmet

Vid placering av barn under 18 år är föräldrarna, jämlikt LSS § 20, skyldiga att bidra till omsorgsförvaltningens kostnader. De belopp som föräldrarna ska betala beräknas enligt Socialtjänstförordningen¹² samt Lagen om underhållsstöd.¹³ Det belopp som var och en av föräldrarna ska bidra med får dock inte överstiga vad som för varje tid motsvarar underhållsstödsbeloppet enligt Socialförsäkringsbalken.¹⁴ Om försörjningsskyldigheten ändras för att fler eller färre barn ska försörjas, görs en omräkning av beloppet.

Vårdnadshavare behåller barnbidraget och svarar för sitt barns kläder, fritidsaktiviteter och fickpengar. Resor till och från bostad med särskild service för barn och ungdom betalas av omsorgstagen/vårdnadshavaren medan resor mellan boende och skola bekostas av omsorgsförvaltningen.

Ungdom över 18 år utan inkomst

När ungdomen fyllt 18 år finns det enligt lagstiftningen inga möjligheter att debitera föräldrarna några avgifter eftersom ungdomen då räknas som vuxen. Men det är möjligt att debitera den placerade för råvarukostnaden för maten, vilken bör uppgå till det belopp som Konsumentverket räknat fram för denna åldersgrupp. Om ungdomen fortfarande går i gymnasieskolan vid denna tidpunkt är det föräldrarna som är försörjningsansvariga. Om ungdomen inte går i skolan torde denne vara berättigad till försörjningsstöd.

Ungdom över 18 år med inkomst

När ungdomen fyllt 18 år och har egen inkomst debiteras avgifter som för vuxna, se nästa punkt.

LSS § 9 p 9. Bostad med särskild service för vuxna eller annan särskilt anpassad bostad för vuxna

Insatsen utförs utan avgift.

Har särskild service beviljats jämlikt SoL¹⁵ debiteras avgift för denna motsvarande högkostnads-skyddets högsta belopp jämlikt SoL 8 kap. För att garantera brukaren medel för sina personliga behov genomförs vid denna debitering en avgiftsberäkning jämlikt SoL 8 kap.

¹² 6 kap 2-4 §§

¹³ 24-28 och 30 §§

¹⁴ 18 kap. 20 §

¹⁵ 4 kap 1 §

Enligt LSS § 19 får ”skäligen avgifter för bostad, fritidsverksamhet och kulturella aktiviteter tas ut av dem som har hel allmän ålderspension, hel sjukersättning eller hel aktivitetsersättning enligt socialförsäkringsbalken eller annan inkomst av motsvarande storlek, enligt de grunder som kommunen bestämmer. Avgifterna får dock inte överstiga kommunens självkostnader. Kommunen ska se till att den enskilde får behålla tillräckliga medel för sina personliga behov”.

Hyra i bostad med särskild service

Brukaren har eget kontrakt och betalar hyra för den lägenhet denne bor i. Elektricitet, Public service-avgift, bredband, hemförsäkring, sjukvård, tandvård, fotvård, semesterresor etc. betalas alltid av den boende.

Kost i boende med särskild service

I gruppboende köper den enskilde sin mat själv, alternativt tillsammans med andra på boendet. Vid det senare alternativet faktureras Omsorgsförvaltningen för de gemensamma inköpen som sedan faktureras brukarna i förhållande till hur många måltider man deltagit i. Det ska finnas en skriftlig överenskommelse mellan enhetschef och den boende på gruppboendet om deltagande i gemensam hushållskassa.

LSS § 9 p 10, daglig verksamhet för personer i yrkesverksam ålder som saknar förvärvsarbete och inte utbildar sig.

Insatsen utförs utan avgift.

För den lunch brukaren intar i den dagliga verksamheten debiteras en avgift motsvarande den som debiteras för icke biståndsbedömd kost, se avsnitt 3.1.2. i de nämnda riktlinjerna. Avgiften uppgår till 0,1286 % av prisbasbeloppet per måltid.

Resor till och från den dagliga verksamheten samt inom densamma bekostas av omsorgsförvaltningen.

Nivå och utbetalning av habiliteringsersättning/dagersättning för omsorgstagare i daglig verksamhet sker i annan ordning, beslutad av omsorgsnämnd/kommunfullmäktige.

Resor

För samtliga insatser, utom beträffande resor enligt punkterna 6, 7 och 10 ovan, gäller att den enskilde omsorgstagaren betalar sina resor själv. En viktig princip i LSS-lagstiftningen är att verksamheten ska främja jämlika levnadsvillkor och full delaktighet i samhällslivet för personer enligt LSS personkrets. Av den anledningen bör man i första hand använda kollektivtrafiken, om det är praktiskt möjligt, i andra hand färdtjänst och i tredje hand bil/buss inom verksamheten.

Vid fritidsresor med bil/buss debiteras den enskilde en avgift. Avgiften för brukaren baseras på att totalkostnaden för resan delas på det antal brukare som rest. Avgiften följer Skatteverkets regelverk om milersättning.

Restaurangbesök, entrébiljett m.m.

Eventuella besök på restaurang eller café bekostas av brukaren. Brukaren betalar själv sina kostnader för entrébiljetter m.m. till arrangemang som uppstår vid fritids- och kulturaktiviteter och daglig verksamhet.

Debitering

Debitering av avgifter sker i regel månadsvis i efterskott.

Det går inte att överklaga avgifter för kost och fritidsaktiviteter. Hyra kan överklagas hos hyresnämnden.

**Hässelholms
kommun**

Hässelholms kommun • Stadshuset • 281 80 Hässelholm • vx 0451-26 70 00 • kommunen@hasselholm.se